

porering af fotografier i ophavsretsloven vil fotografiske værker og billeder være omfattet af bestemmelsen i § 9, stk. 2, om retsstillingen for selvstændige bidrag til offentlige aktstykker mv., som indholdsmæssigt svarer til den gældende fotografifilovs § 9 b.

Til § 10

Forslaget til § 10 om forholdet til anden lovgivning svarer til § 10, stk. 1 og 3, i den gældende lov.

Den hidtidige bestemmelse i ophavsretslovens § 10, stk. 2, hvorefter fotografier udelukkes fra ophavsretlig beskyttelse, er udgået som konsekvens af, at fotografifiloven foreslås ophævet, og at fotografier i fremtiden foreslås beskyttet efter ophavsretsloven, jf. lovforslagets §§ 1 og 70.

Kulturministeriet har overvejet, om der i forslaget til § 10 burde optages en kollisionsbestemmelse vedr. brugsmodeller, jf. lov nr. 130 af 26. februar 1992 om brugsmodeller mv., således at beskyttelse efter denne lov ikke skulle udelukke ophavsret. Beskyttelsens genstand ved brugsmodeller er imidlertid – ligesom ved opfindelser, jf. patentloven – ikke en genstands konkrete udformning, men dens tekniske egenskaber. Der vil derfor kun sjældent kunne ske overlappning mellem brugsmodelloven og ophavsretsloven. Ministeriet finder på denne baggrund, at en sådan lovbestemmelse er overflødig. Patentdirektoratet har under høringen tilsluttet sig denne opfattelse.

Til kapitel 2

Lovforslagets kap. 2 indeholder bestemmelser om indskrænkninger i ophavsretten. I forhold til den gældende lov er der tale om en forenkling og modernisering. Herudover gennemføres en række nye bestemmelser, som omtales nærmere nedenfor. Det skal bemærkes, at der under de nordiske forhandlinger har været enighed om udformningen og rækkefølgen af en væsentlig del af de foreslåede bestemmelser i kap. 2.

Forslaget til § 12 indebærer, at adgangen til at fremstille eksemplarer til privat brug præciseres til kun at gælde for fysiske personer og ikke tillige for juridiske personer. Forslaget er baseret på en indstilling fra Ophavsretsudvalget og svarer til den gældende retstilstand i Finland, Sverige og Norge.

Forslaget til § 14 om aftalelicens for fotokopiering i offentlige og private institutioner, organisationer og erhvervsvirksomheder er ny. Hovedformålet med bestemmelsen er at tilvejebringe mulighed for et sikkert retsgrundlag for fotokopieringen inden for de nævnte institutioner, også når det gælder kopiering af udenlandsk materiale.

Forslagene til § 13 og § 17 indeholder nye aftalelicensordninger. Der foreslås indført aftalelicenser for radio- og tv-optagelser til undervisningsbrug (§ 13) og for radio- og tv-optagelser til brug for syns- og hørehandicappede (§ 17). Mens aftalelicensen i forslaget § 13 erstatter en tvangsgicens i den gældende ophavsretslovs § 17, er området for aftalelicensen i forslaget § 17 nyt. Formålet med bestemmelsen er at tilgodese et særligt behov hos syns- og hørehandicappede for at kunne foretage optagelser af radio- og tv-udsendelser.

En anden vanskeligt stillet gruppe tilgodeses i lovforslagets § 15. Det gælder beboere m.fl. på sygehuse, i plejehjem, fængsler o.lign., som på grund af ujævne døgnrytmer eller institutionsrutiner mv. ofte er afskåret fra at følge radio- og fjernsynsprogrammer på det tidspunkt, de udsendes. Forslaget til § 15 indeholder en mulighed for at foretage optagelser af værker, der udsendes i radio eller fjernsyn med henblik på tidsforskudt anvendelse for institutionens beboere m.fl. Udnyttelsen af værker efter forslaget til § 15 er fri.

Bestemmelsen i lovforslagets § 19 om spredning af eksemplarer indeholder ændringer af såvel systematisk som indholdsmæssig karakter. I forhold til den gældende ophavsretslov udskilles visningsretten til en særlig bestemmelse, jf. forslaget § 20. Endvidere foreslås det i § 19, stk. 1, at betingelserne for en fri adgang til viderespredning ændres fra et udgivelses- til et salgskriterium, således at alle værkseksemplarer som hovedregel frit må spredes videre, når de er solgt eller på anden måde overdraget til andre. I forslaget til § 19, stk. 2 og 3, er der givet visse undtagelser fra denne hovedregel for så vidt angår udlejning og udlån. Undtagelsesbestemmelserne indeholder en række ændringer, som er nødvendige for at opfylde bestemmelserne i EF-direktivet om udlejnings- og udlånsrettigheder mv. Der henvises til bemærkningerne til § 19.

Som led i den generelle styrkelse af billedkunstneres retlige stilling foreslås adgangen til efter den gældende lovs § 14, stk. 2, at gengive kunstværker mod vederlag i alment oplysende fremstillinger ophævet og erstattet af en eneret, jf. lovforslagets § 23. På samme måde foreslås den gældende tvangsgicens for erhvervs-mæssig gengivelse af kunstværker, der er anbragt på offentlige pladser mv., erstattet af en eneret, jf. forslaget § 24, stk. 2.

Forslaget til kap. 2 indeholder herudover nogle forslag af mindre vidtrækkende karakter. Der henvises herom bl.a. til § 16 (eksemplar fremstilling på arkiver, biblioteker og museer), § 18 (fremstilling af antologier mv.), § 21 (offentlig fremførelse), § 27 (kollisionsregel i forhold til arkivlovgivningen), § 30 (afta-